

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Shodnost trojúhelníků pracovní list

Název školy:	Základní škola Zaječí, okres Břeclav Školní 402, 691 05, příspěvková organizace
Číslo projektu:	CZ.1.07/1.4.00/21.1131
Autor:	Mgr. Lenka Němetzová
Datum vytvoření:	5. 2. 2013
Ověření ve výuce:	7. 2. 2013 v 7. třídě
Šablona:	III/2
Sada:	2/12
Název materiálu:	VY_32_INOVACE_2/12_Shodnost trojúhelníků
Předmět:	Matematika
Ročník:	7.
Klíčová slova:	Shodnost, trojúhelník, věty o shodnosti trojúhelníků (sss, sus, usu)
Anotace:	Pracovní list shrnuje, procvičuje a upevňuje učivo o shodnosti trojúhelníků a techniku konstrukce trojúhelníků pomocí vět o shodnosti trojúhelníků. Žáci pracují s pravítkem, kružítkem a úhloměrem. Procvičují zápis postupu konstrukce. Pracovní list je určen k samostatné práci žáků. Materiál obsahuje kontrolní řešení.
Použité zdroje:	Obrázky jsou dostupné z galerie programu MS Office Word 2010. Konstrukce trojúhelníků v řešení jsou sestrojena ve volně šiřitelném programu (licence GPL) GeoGebra 4.2. Odvárko Oldřich, Kadleček Jiří. <i>Matematika pro 7. ročník základní školy, 3. díl</i> . 1. vydání. Praha: Prometheus, spol. s. r. o., 1999. ISBN 80-7196-129-9

Jméno: _____

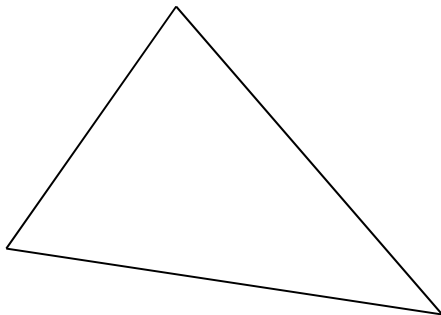
Shodnost trojúhelníků

Vyzkoušej si, jak si poradíš s konstrukcí trojúhelníka. Nezapomeň, že správně vyřešenou konstrukční úlohu tvoří náčrtek, konstrukce a postupu konstrukce. Ať to jde! ☺

1) V náčrtku trojúhelníka ABC vyznač a pojmenuj jeho vrcholy, strany a úhly.

Změř velikost stran a urči obvod trojúhelníka.

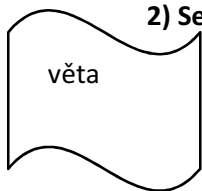
$|AB| = \dots\dots\dots$, $|BC| = \dots\dots\dots$, $|AC| = \dots\dots\dots$,

obvod trojúhelníka:

Aby bylo možné $\triangle$ sestrojít, musí platit $\dots\dots\dots$

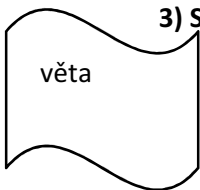
Dokaž, že je možné $\triangle ABC$ sestrojít:

2) Sestroj trojúhelník KLM: $k = 4,5 \text{ cm}$, $l = 3,8 \text{ cm}$, $m = 5 \text{ cm}$. Dopln postup konstrukce.

1. KL ; $|KL| =$
2. k_1 ; k_1 (K ; $r =$)
3. k_2 ;
4. M ; $M \in k_1 \cap k_2$
5. $\triangle KLM$

3) Sestroj trojúhelník RST: $t = 5,5 \text{ cm}$, $s = 4 \text{ cm}$, $|\sphericalangle TRS| = 60^\circ$. Dopln postup konstrukce.

1. RS ;
2. $\sphericalangle TRS$; $|\sphericalangle TRS| = 60^\circ$
3. k ;
4. T ; $T \in k$
5. $\triangle RST$

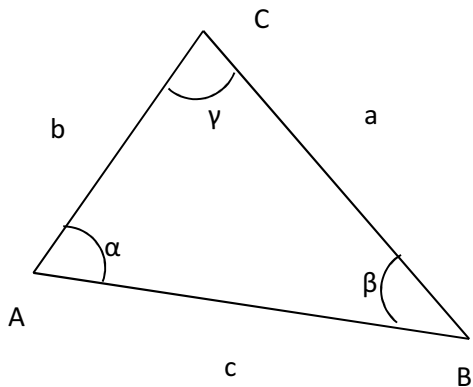

Rýsoval/a jsi přesně a pečlivě?
Zkontroluj si náčrtek, konstrukci
trojúhelníka i postup konstrukce.
Jakou známkou by ses
ohodnotil/a?

Řešení

1) V náčrtku trojúhelníka ABC vyznač a pojmenuj jeho vrcholy, strany a úhly.
Změř velikost stran a urči obvod trojúhelníka.

$$|AB| = 5,8 \text{ cm}, \quad |BC| = 5,3 \text{ cm}, \quad |AC| = 3,9 \text{ cm}.$$

obvod trojúhelníka:

$$O = a + b + c$$

$$O = 5,3 + 3,9 + 5,8$$

$$O = 15 \text{ cm}$$

Aby bylo možné $\triangle$ sestrojít, musí platit trojúhelníková nerovnost. Dokaž, že je možné $\triangle$ ABC sestrojít:

$$5,8 + 5,3 > 3,9$$

$$5,8 + 3,9 > 5,3$$

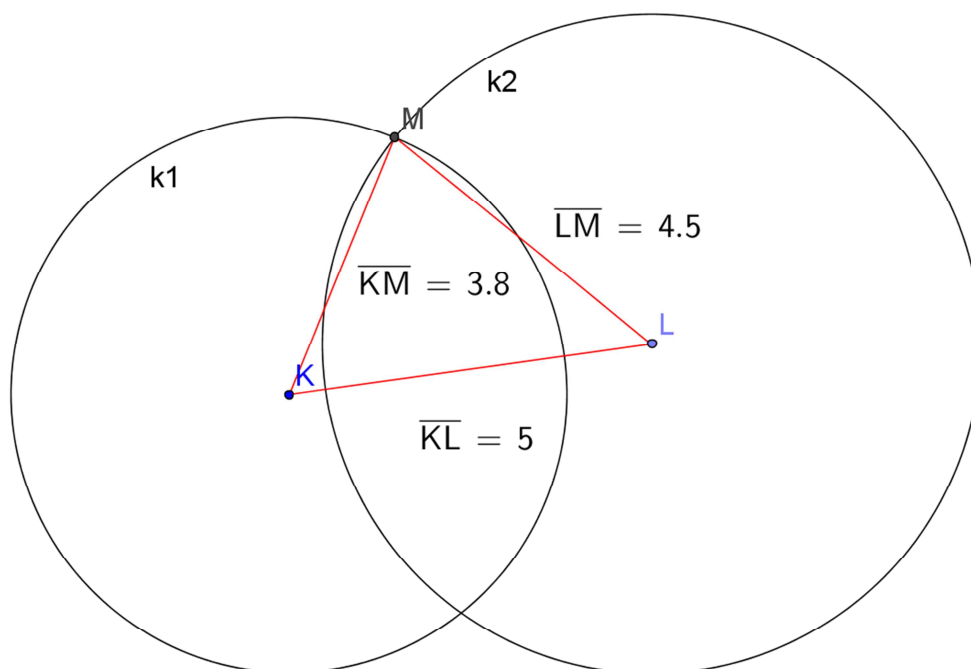
$$3,9 + 5,3 > 5,8$$

→trojúhelník lze sestrojít

2) Sestroj trojúhelník KLM: $k = 4,5 \text{ cm}$, $l = 3,8 \text{ cm}$, $m = 5 \text{ cm}$. Dopln postup konstrukce.

věta SSS

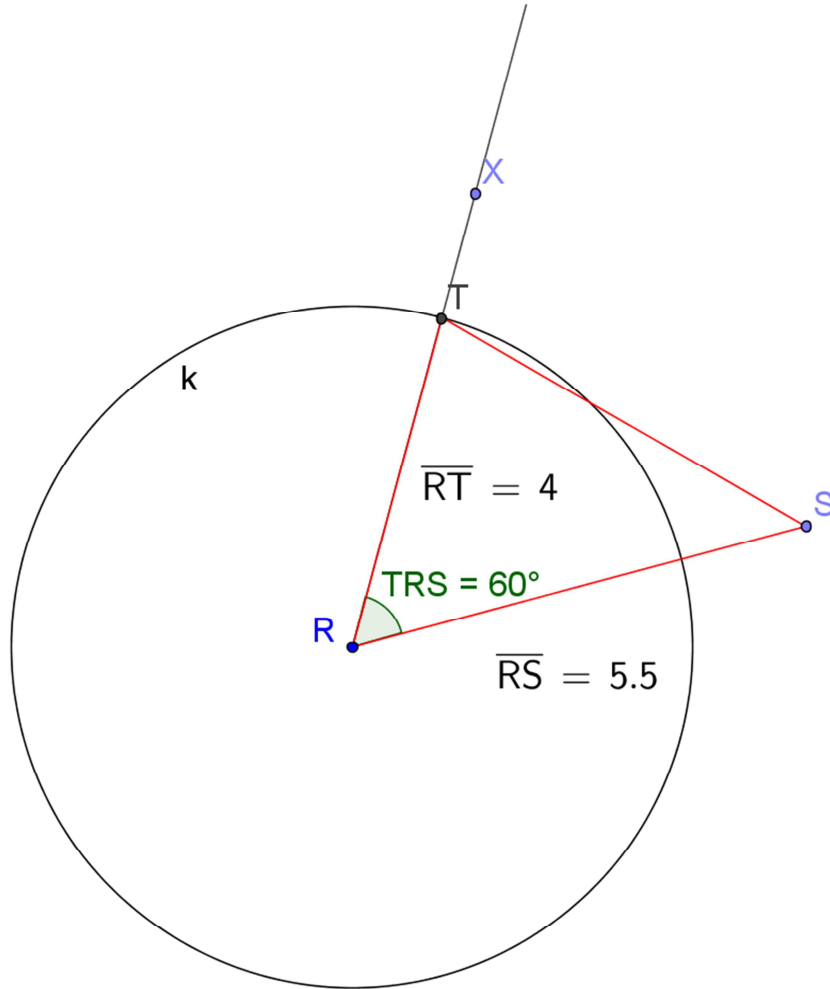
1. KL; $|KL| = 5 \text{ cm}$
2. k_1 ; k_1 (K; $r = 3,8 \text{ cm}$)
3. k_2 ; k_2 (L; $r = 4,5 \text{ cm}$)
4. M; $M \in k_1 \cap k_2$
5. $\triangle$ KLM

3) Sestroj trojúhelník RST: $t = 5,5$ cm, $s = 4$ cm, $|\sphericalangle TRS| = 60^\circ$. Doplň postup konstrukce.

věta SUS

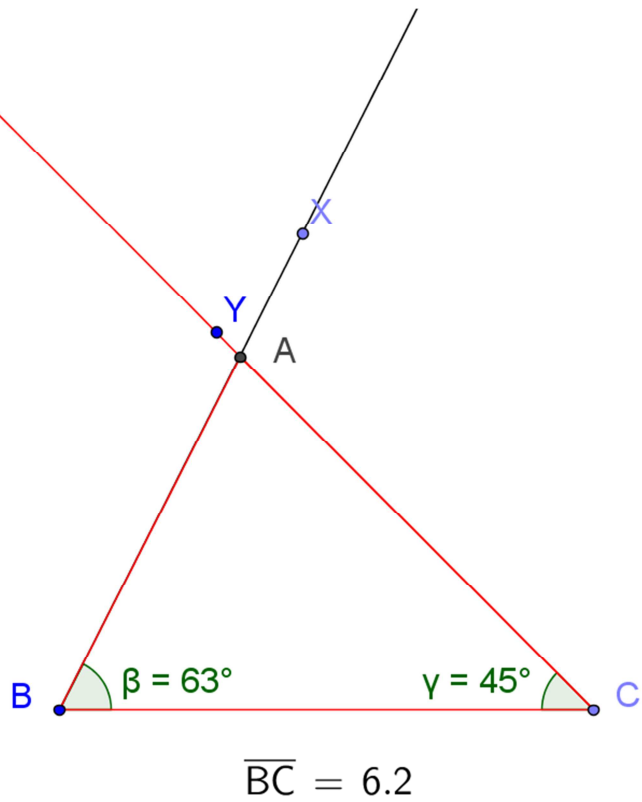
1. RS; $|RS| = 5,5$ cm
2. $\sphericalangle TRS$; $|\sphericalangle XRS| = 60^\circ$
3. k ; $k(R; r = 4$ cm)
4. T; $T \in \text{RX} \cap k$
5. $\triangle RST$

věta USU

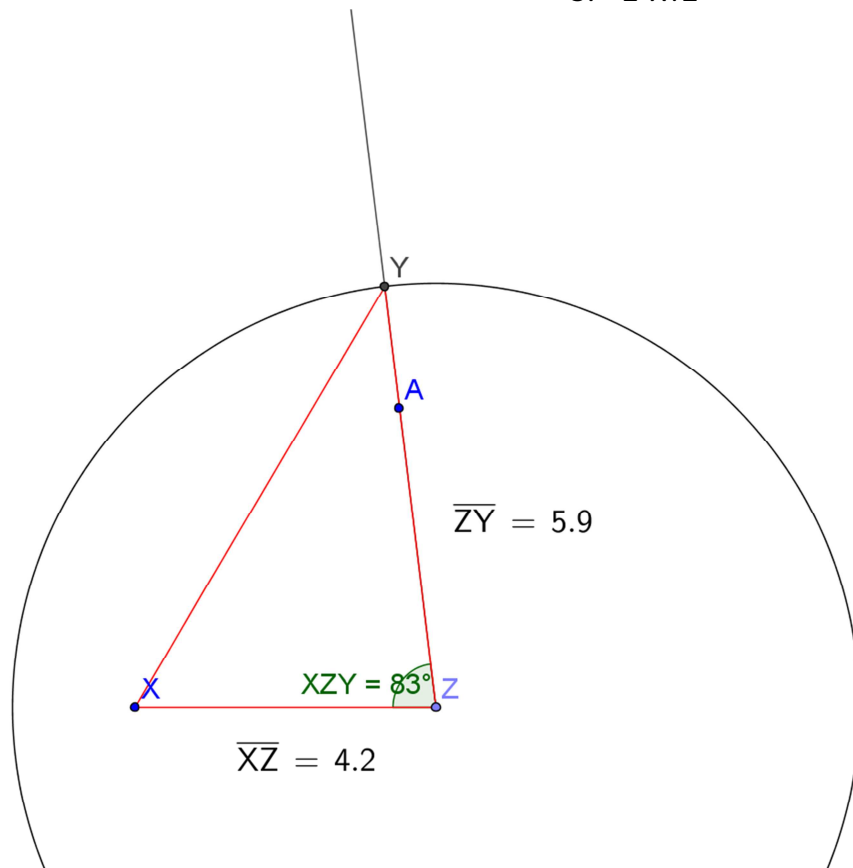
4) Sestroj trojúhelník ABC: $a = 62 \text{ mm}$, $\beta = 63^\circ$, $\gamma = 45^\circ$. Doplň postup konstrukce.

1. BC; $|BC| = 62 \text{ mm}$
2. β ; $|\sphericalangle CBX| = 63^\circ$
3. γ ; $|\sphericalangle BCY| = 45^\circ$
4. A; $A \in \overleftrightarrow{BX} \cap \overleftrightarrow{CY}$
5. $\triangle ABC$

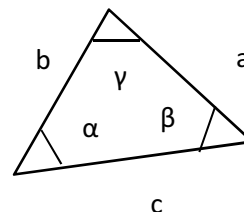
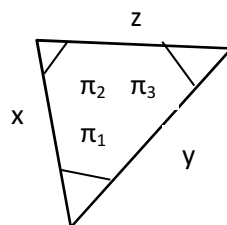
5) Sestroj trojúhelník XYZ, je-li dáno: $y = 4,2$ cm, $x = 5,9$ cm, $|\sphericalangle XZY| = 83^\circ$. Napiš postup konstrukce.

1. XZ; $|XZ| = 4,2$ cm
2. $\sphericalangle XZY$; $|\sphericalangle XZA| = 83^\circ$
3. k; k (Z; r = 5,9 cm)
4. Y; $Y \in \text{HA} \cap k$
5. $\triangle XYZ$

6) Najdi dvojice shodných trojúhelníků, zapiš symbolicky a připoj zkratku použité věty o shodnosti. Náčrtek ti pomůže.

1. $a = 4$ cm, $\gamma = 50^\circ$, $\theta = 50^\circ$
2. $c = 8$ m, $\alpha = 50^\circ$, $b = 80$ dm
3. $b = 8$ m, $\gamma = 50^\circ$, $\alpha = 50^\circ$
4. $x = 4$ cm, $z = 40$ mm, $\pi_2 = 50^\circ$
5. $x = 0,4$ dm, $\pi_1 = 50^\circ$, $\pi_2 = 50^\circ$
6. $\pi_2 = 50^\circ$, $z = 40$ mm, $\pi_3 = 50^\circ$

→ $\triangle ABC$ (1.) je shodný $\triangle XYZ$ (5.) je shodný $\triangle ZXY$ (6.) podle věty SUS